

szemponton túli érdekességeket, tanulmányozásra alkalmas nevezetességeket. Felsorakoztatja röviden mindazon tényezőket, mely a historikust, a természetbúvárt, a turistát, a sportolót és a romantikát kedvelőt érdeklik. Ismereti Balatonfüred és környéke vázlatos geológiai fekvését, a község történetét; szemünk elé varázsolja Füred tradicionális szépségű fürdőtelepét. Majd elvezeti az olvasót a környékre. Pillantást vet Füred után Arács, Csopak, a Koloska-völgy, Kéki-források, Recsekegy, Tamáshegy, Siska-forrás, Győrhegy, Balatonszöllős, Nagymező, Felsőerdő, Hidegkút, Baricskaalja, Fenék, Aszófő, Tihany, Tihanyi-rév, Szántódi-rév, A Lóczy-barlang topografiájára és történetére. A közelfekvő Lóczy-barlangot, — melyet csak legújabban tártak fel, — részletesen ismerteti. Mind olyan helyek, melyek Füredről rövidesen elérhetők és gazdag látványossággal szolgálnak.

Minket különösen érdekelhet a könyv „Iskolai tanulmányi kirándulás a Balatonhoz“ c. fejezete, melyben szerző a gyakorlati ember biztos érzékével, a környéket jól ismerő határozottságával szinte kész útitervbe szövi mindazon történeti, földrajzi, vagy művelődéstörténeti látnivalókat, melyek tanulmányi szempontból kiválóan értékesíthetők. Szárazföldön, hajón, vagy vasúton elvezet minket a Balaton környékének legszebb helyeire, el Tihanyba, Földvárra, továbbá Balatonszemesre, Szárszóra, Balatonlellére, hol a legbársonyabb a sekély víz homokja, majd elvisz a Badacsonyra, Keszthelyre, Hévízgyógyfürdőre, ismét Siófokra, Balatonalmádba, Fűzfőre és Balatonkenesére, elvezet Tapolcára, Veszprémbe, Zircere, Pannonhalmára, stb. Mindenütt sok-sok természeti szépségre hivatkozik. S elhisszük. A Balaton valóban oly gazdag kincsestára a természet remekeinek, hogy azt az ifjúsággal megismertetni minden iskola elsőrendű feladata. Különösen most, amikor a füredi diákszálló megalkotásával egy-egy ilyen kirándulás sokkal olcsóbban és kényelmesebben keresztülvihető.

A könyvet a M. Kir. Állami Térképészet izléses Balaton-térképe, Járosy László rajzai, továbbá fényképfelvételek egészítik ki. Reméljük, hogy ez a könyv, — mely gyakorlati értéke mellett érdekes és tanulságos olvasmány, — nagyban hozzájárul majd a Balaton és környékének megismertetéséhez, ezen keresztül pedig, az ifjúság lelkében a magyar föld tudatos szeretetének és megbecsülésének kialakításához. Iván József könyvét, — mely a balatonfüredi élénk sportélettel külön fejezetben foglalkozik, s a balatonkörnyéki iskolai kirándulások megszervezésében és vezetésében valóban hasznos segítő-társunk lehet, — kartársaim meleg figyelmébe ajánlom.

Kendoff Károly.

Kendoff Károly: Mit rajzoljunk a földrajzi órán? — Vázlatok a földrajz-tanításhoz, I—IV. rész c. mű *II. kiadása megjelent.*

Ez a módszertani munka, melyben a földrajztanítás teljes anyaga feldolgozást nyert, ma már szinte nélkülözhetetlen segédeszköze a tanárnak, értékes támasza a korszerű földrajzmódszertani eljárásoknak, mindennapi vezérfonala a rajzi szemléltetésnek. Ez a mű nem hiányozhatik egyetlen földrajz-óráról sem, mert a benne lévő rajzgyűjtemény nemcsak arra alkalmas, hogy a szükséges táblai rajzokat tanítási egységeként kiválaszthassuk belőle, hanem az abban lefektetett módszertani gondolatokon, főleg pedig a jelenségek

összefüggésének, a természet és az emberi élet összekapcsolódásának, stb. világos, könnyed ábrázolásán keresztül, földrajztanításunk módszerbeli értékét is előnyösen befolyásolja. Karöltve a most megjelent „Földrajzi munkanaplókkal“, a cselekvő földrajzoktatásnak is egyik nélkülözhetetlen eszköze.

A II. kiadás, — melyben az eddigi tapasztalatok alapján kisebb változtatásokat eszközöltünk, — az elsőnél is szebb, csinosabb, gondosabb és tökéletesebb kivitelben készült. Az egyes füzeteket *színes* lapmelléletek egészítik ki.

A mű tartalma: I. füzet: Alapfogalmak (szülőföldismeret), Magyarország. II. füzet: Európa. III. füzet: Idegen világrészek, Csillagászat. IV. füzet: Általános földrajz, Magyarország összefoglalása. Térképismertek. Sorozatonként kapható az eddigi olcsó áron, 6.— P-ért. *Tanárok részére: 450 P kedvezményes ár!* Megrendelhető a szerzőnél, Szeged, Boldogasszony-sugárút 8. sz.

KÜLFÖLDI TANÍTÁSI MOZGALMAK.

(Külföldi folyóiratok nyomán.)

1. Hogyan valósítható meg a cselekvő tanítás a mennyiségtanál? Ezt a kérdést tárgyalja a „Neue Bahnen“ tanügyi folyóirat egyik cikkében, amelyben kifejti, hogy a tanuló aktivitása ne csak az ismeretek elfogadásában nyilvánuljon, hanem a tanulók, a tanár vezetése mellett, önálló szellemi munkával, megfigyeléssel, méréssel, kutatással szerezzék meg azokat. A tanulók a tanárnak ne hallgatói, hanem munkatársai legyenek, a tanterem inkább műhely, mint előadóhelyiség. Minden tárgynál fontos a tanuló önállósága, de főképpen a számolásnál kell minden fokon arra törekedni, hogy a tanulók a fölvetett problémát önállóan és ne a tanár folytonos támogatásával oldják meg. A cikk szerzője megjegyzi, hogy mindezek már sokszor hangoztatott elvek, helyességüket is belátja mindenki, de az út a belátástól a megvalósításig igen nagy és nem is könnyű a gyakorlatban a megfelelő utat megtalálni. A cikk azután tárgyalja, miként gondolja az elveket a gyakorlatban hasznosan érvényre juttatni. A kifejtett gondolatok pontokba foglalva a következők:

a) A tanítás a tanár és tanuló között folyó párbeszéddé alakuljon. A beszélgetést a tanár vezeti és irányítja.

b) Szoktatni kell a tanulókat, hogy megfelelő problémákat ők hozzanak az iskolába és azokat a szükséges adatok beszerzésével készítsük elő a megoldásra. A problémákat lehetőleg a napi eseményekből keressék. A tárgyi viszonyokat, ha szükséges, a tanár vezetésével a tanulók közös munkával tisztázzák. Ezután közösen keresik a megoldási módokat, a várható eredményt a tanulók megbecsülik és végül önállóan megoldják a feladatot.

c) Ha a tanuló megoldást ajánlott, azt megbeszélés nélkül elutasítani nem szabad. Az ajánlott megoldással akkor is kell foglalkozni, ha az helytelen, vagy ha csak kerülő úton vezetne megoldáshoz. Lehetőleg a tanuló maga lássa be, hogy ajánlott eljárásánál jobb is található. Azzal, hogy a